

**BAŞLANGIÇ DÜZEYİ KORO EĞİTİMİNDE SORUNLARA İLİŞKİN
EĞİTİMCİLERİN GÖRÜŞLERİ**

Tekin Ufuk SERTER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müzik Anasanat Dalı

Danışman: Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

Afyonkarahisar

2011

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAŞLANGIÇ DÜZEYİ KORNO EĞİTİMİNDE SORUNLARA İLİŞKİN
EĞİTİMCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Hazırlayan
Tekin Ufuk SERTER

Danışman
Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

Afyonkarahisar 2011

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sorunlara İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığı ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

30.06.2011

Tekin Ufuk SERTER

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Uğur TÜRKMEN

Jüri Üyeleri : Doç.Dr. Gülen Ege SERTER

: Öğr.Gör.Dr. Duygu SÖKEZOĞLU

İmza

Müzik Ana Sanat Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Tekin Ufuk SERTER'in "**Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sorunlara İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri**" başlıklı tezini değerlendirmek üzere 30.06.2011 günü saat 14:00'da Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir

Prof.Dr.Mehmet KARAKAŞ
MÜDÜR

ÖZET

BAŞLANGIÇ DÜZEYİ KORNO EĞİTİMİNDE SORUNLARA İLİŞKİN EĞİTİMCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Tekin Ufuk SERTER

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI**

Haziran 2011

Danışman: Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

Bu çalışma; Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde karşılaşılan sorunlara yönelik eğitimcilerin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Başlangıç düzeyi korno eğitimi veren öğretmenlerin gönüllü olarak yanıtladığı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır.

Çalışma genel olarak müzik eğitiminin önemli bir kolu olan çalgı eğitiminde, özelinde ise korno eğitiminde sorunların belirlenmesi, yeni çalışmalara kaynak teşkil etmesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Müzik Eğitimi, Korno,

**EDUCATORS THOUGHTS ABOUT PROBLEMS ENCOUNTERED ON
BEGINNER LEVEL FRENCH HORN EDUCATION**

Tekin Ufuk SERTER

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
MUSIC MAIN SCIENCE BRANCH**

JUNE 2011

Advisor: Assoc. Prof. Uğur TÜRKMEN

ABSTRACT

The main purpose of this study is to consider educators thoughts about problems encountered on beginner level French Horn education.

The datas were taken by volunteer educators via structured interview form.

The study focuses on the basic problems of beginner level French Horn education and is important to be a source for further studies.

Key Words: Education, Music Education, Frenh Horn

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde emeğini, ilgisini ve sabrını esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN'e çalışmalarım boyunca maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Tekin Ufuk SERTER

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
YEMİN METNİ.....	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
RESİMLER LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MÜZİK EĞİTİMİ VE ÜFLEMELİ ÇALGILAR

1. EĞİTİM.....	3
1.1. SANAT EĞİTİMİ.....	3
1.2. MÜZİK EĞİTİMİ.....	5
2. KONSERVATUVARLAR.....	8
3. ÜFLEMELİ ÇALGILAR VE KORNO.....	9
3.1. ÜFLEMELİ ÇALGILAR.....	9
3.2. ÜFLEMELİ ÇALGILARDA SESİN OLUŞMASI.....	10

3.3. DEĞİŞİK NOTALARIN ELDE EDİLMESİ.....	10
3.4. BAKIR ÜFLEMELİ ÇALGILAR.....	11
3.4.1. Korno.....	12
3.4.2. Kornonun Repertuarı.....	13
3.4.3. Kornonun Gelişimi.....	14
4. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ.....	15
5. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	16
6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	16
7. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI.....	16
8. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	17

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	18
2. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	18
3. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ.....	19
4. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ.....	21
6. VERİLERİN İŞLENMESİ.....	21

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	22
2. İKİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	24

3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	26
4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	28
5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	30
6. ALTINCI ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	32
7. YEDİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	34
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	37
KAYNAKÇA.....	40
EKLER.....	42

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Görüşme Uygulanan Korno Eğitimcilerinin Kişisel Bilgilerinin Dağılımları

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: Natural French Horn

Resim 2: French Horn

Resim 3: Kornonun Ses Dizisi Genişliği

GİRİŞ

Korno, adını Latince ‘Cornu’ sözcüğünden alan ve ilk hali olan hayvan boynuzundan bugüne kadar geçirdiği çeşitli evrelerle gelişimini tamamlamış bakır üflemeli bir çalgıdır. İngilizcede, orijinal ismi “French Horn”dur; bu zamanla ‘horn’ olarak değişmiştir. Temel olarak koni biçiminde ince uzun bir borudur ve boru uzunluğundan dolayı zaman içinde daire şeklini almıştır ve sesin çıktığı bölüm konik bir şekil alarak ve genişleyerek sonlanmıştır. Geniş kalaklı uzunca bakır bir borunun çember haline getirilmesiyle evrimini tamamlamıştır. Kavisli yapısı kornonun ses rengini etkilemekten çok görsel bir özellik olarak kornonun başlıca özelliğini oluşturur.

Kornonun piston (ventil) çıkışlarından sonraki boru uzunluğunun diğer bakır çalgılara oranla iki katı uzunlukta olması, kornoyu trompet ve trombondan ayıran en önemli noktadır. Nefesli çalgılar, fiziksel kondisyon, beyinsel faaliyet ve müzikal tecrübenin bir bileşimi ile doğru ve kaliteli ses çıkartma prensibi ile çalınmaktadır. Bu çalgılarda ses oluşumunun başlıca kaynağı doğal olarak nefestir. Nefesin doğru kullanımı ise ayrıca bir birikim ve çeşitli egzersizlerle oluşabilecek ve geliştirilmeye açık bir program gibidir. İyi bir yorumcu olabilmek, en başta doğru ve gelişmiş bir çalışma tekniğini gerektirir. Bir eserin yorumunda çalıcıya katıksız destek sağlayan etütler, hiç kuşkusuz çalgı eğitiminde de kullanılmış ve öğretmenlerin sıkça başvurdukları değerli kaynaklardan biri olmuştur. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde ise oluşabilecek sorunlar, yanlış teknik, yanlış dudak pozisyonları, yanlış nefes teknikleri ve yanlış materyaller eğitimle ilgili sorunlar yarabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de konservatuvarlarda başlangıç düzeyi korno eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları genel sorunları, farklı eğitimcilerin görüşleriyle ortaya koymaktır.

Araştırma konusu ve içeriği bakımından;

1. Başlangıç düzeyi korno eğitimi alan öğrencilerin eğitim süreçleri süresince karşılaştıkları sorunların belirlenmesi, doğru materyalleri ve repertuarları

kullanabilmeleri, ilerleyen dönemdeki eğitim hayatına doğru bir şekilde hazırlanabilmeleri için eğitimcilerin tutum ve davranışlarının belirlenmesi,

2. Yapılan bu çalışmanın, hem benzeri çalışmalara ışık tutup kaynak teşkil etmesi hem de yeni sanatsal çalışmalara yön verebilecek olması bakımından önem taşımaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇALGI EĞİTİMİ

1.EĞİTİM

Toplumların değişim ve gelişimlerinde “kasıtlı kültürleme” olarak ta tanımlanabilen eğitimin rolü önemlidir. Bireylerin mutluluğu, toplumun mutluluğu ve başarısı ile doğru orantılı olarak görölür. Bireyin istemesiyle gerçekleşen eğitim sonucunda meydana gelen değişim ve gelişimler, bireyler arası ve toplumlar arası ilişkiler açısından da önem arz eder.

“Eğitim, bütün toplumlarda saygın bir yere sahiptir. Eğitim aracılığı ile yaşayan değerlerini koruma, idealleri doğrulama, değerleri aktarma fırsatı vardır. Bu fırsat her toplumun kendi insanlarını hayata hazırlamasını sağlar. Kişiliğın bilinçlendirilmesini sağlayan eğitim, aynı zamanda insanların yönlendirilmesini de hedefler” (Güler, 1997:1).

Tyler eğitimi “bireyde istenilen yönde davranış değişikliği oluşturucu nitelikteki süreçtir.” (1950:4) sözleriyle tanımlar ve davranış değişikliğine dikkat çeker.

Kırıçoğlu ise, eğitim ve mutluluk arasında önemli bir bağın olduğunu vurgular. “Sanatın kişiye kazandırdığı bir başka boyut yaratıcı eylemin yine değeri kendinden kaynaklanan mutluluk duygusudur. Bu hazzı aynı zamanda yaratmanın bir güdüsü olarak çocuklara tattırmak sanat eğitiminin bir başka amacıdır” (2002: 48-52).

“Eğitim, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen insanların kişiliği farklılaşır.” (Artut, 2006: 87).

1.1. SANAT EĞİTİMİ

Bireyler ve toplumlar kendilerini ifade edebilmek için sanatı etkin bir araç olarak kullanmışlardır. Eğitim için söz konusu edilebilecek tüm düşünceleri, sanat eğitimi için de dile getirebileceği genel kabul görmüş bir bakış açısıdır.

Sanat eğitimi: “Bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma” ya da “bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1994:70).

Ünlü sanat bilimcisi Herbert Read'e göre sanatın en basit ve kullanılan tanımı, hoş giden biçimler yaratma çabasıdır. Sanat insanların kendilerini ifade etme aracıdır. Konuşmak için nasıl dile ihtiyacımız, yaşamak için enerjiye ihtiyacımız varsa, sanatın da bize bir şeyler anlatmaya ihtiyacı vardır. Sanat kendi içinde birçok mesaj taşır ve bu mesajları bizlere en güzel duygularla ve görsellikle dile getirmek ister (resim, müzik, tiyatro). Sanat, insan duygularının, heyecanlarının, özlemlerinin, tutku ve korkularının doruk noktasına ulaştığı, bir kendini ifade etme biçimidir. (Yalman, 2005).

Sanat eğitimi, insanın genel eğitimi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Sanat, hem kişinin yaratıcı gücünü geliştirmek hem de insanlık niteliklerini yüceltmek için güçlü bir araçtır. Kalpten kalbe giden en sıcak, en dolaysız ve en sağlıklı araçtır. Sanatçı; duyarlılığı, düşüncü ve yorumlayışı ile dikkat çeker, öteki insanlardan ayrılır. Çünkü o, toplumun yurdunun insanların özlemlerini, ihtiyaçlarını en iyi duyan ve sezen kişidir (Kavcar, 1999: 2).

“Görmeyle, duymayla ya da algılamayla ulaşılabilir olarak düşünülen gerçeği betimlemenin de sanatın temel eğilimi olduğu kabul edilmektedir” (Farago,2006:10).

Mustafa Kemal ATATÜRK sanatı şu sözlerle açıklamıştır: “Sanat güzelliğin ifadesidir. Bu anlatım sözle olursa şiir, ezgi ile olursa müzik, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur (Akt. Kavcar, 2003).”

1.2. MÜZİK EĞİTİMİ

Bir nesnenin titreşimlerinden oluşan enerjiye “ses” denir. Müzikte kullanılan sesler, çeşitli araçlardan elde edilir. İnsan sesi ve çalgılar başlıca müzik araçlarıdır. Müzik araçlarından elde edilen sesler, zaman içinde başı sonu belli olan seslerdir. Kimi ses bir saniye, kimi ses birkaç saniye sürebilir. “Müzik belli bir amaç ve yöntemle belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür” (Uçan, 1996: 16).

Finkelstein’e göre: “Müzik, ses yüksekliği (diklik-perde) (incelik-kalınlık) ve tartım (ritim) bağlantıları içinde düzenlenmiş seslerin sanatıdır. Müzik; insan sesinin, insan kulağının ve de seslerin daha zengin, daha karmaşık biçimde düzenlenmesine olanak veren, dolayısıyla da insan sesinin ve insan kulağının daha iyi gelişmesini sağlayan müzik gereçleri (çalgıları) yapma becerilerinin bir gelişimidir (Finkelstein, 2000:9)”.

“Müzik kültürü ve müzik eğitimi, onu oluşturan-gerçekleştiren insanla birlikte değişken, gelişken ve dönüşken bir özellik gösterir. Müzik bireyi ve toplumu besleyen başlıca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik eğitimi bu damarı açan, büyüten, genişleten, işleten ve geliştiren bir süreçtir. Müzik kültürü ise bu damardan bireye ve topluma akan, kendine özgü bir kültürel kan veya kendine özgü bir kültürel özsu’dur” (Uçan,1997:7). İlkel insanların iletişim kurmak amacıyla kullandıkları en eski sanat dallarından bir tanesi olan müzik, günümüze kadar bir çok değişikliğe uğramıştır. “Ses ve ritimle anlatım sanatı olan müzik, tinsel-tensel yönleriyle bir bütün olan insanın, iç oluşumunu biçimleyen kültürel öğelerden biridir” (Sun, 1969:4).

Müzik eğitimi, çocuğun genel gelişim bütünlüğü içinde müziksel gelişimi üzerinde odaklanmayı gerektirir. Bunun ayrımında ve bilincinde olan gelişmiş ülkelerdeki aileler, çocuğun genel gelişiminde müziksel eğitime ayrı bir yer, önem ve öncelik verirler. Çocuğun fiziksel gelişimi ile müziksel açıdan gelişmesi, iç içe işleyen bir süreçtir. Bu süreci ayrı düşünmemek gerekir.

Az sayılmayacak kadar müzik öğretim yöntemi vardır. Ancak günümüzde bu yöntemlerin birçoğu artık müzik eğitiminde kullanılmamaktadır. Değişik

ülkelerdeki müzik öğretim şekillerinin farklı olmasına rağmen, birbirine benzeyen ve ortak yönleri aynı olan birçok eğitim yöntemi bulunmaktadır. İster genel, ister özel yöntemlerden biri ya da birkaçı birlikte uygulansın; çocukların müziksel gelişimine olumlu katkılar sağlamak öncelikli amaçtır.

Her eğitim alanı gibi müzik eğitiminin de bütünlüğünü oluşturan öğeler vardır. Bu öğeler:

Tartım Eğitimi (ritim)

Kulak Eğitimi (işitme)

Ses/Konuşma Eğitimi

Eğitim sürecinde bu öğelerden herhangi birine daha fazla ağırlık verildiği görülse de, bu öğelerin bir bütün olarak uygulanması doğru olanıdır ve bağımsız olarak düşünülemez.

Tartım (ritim)

En geniş anlamıyla tartım (ritim), zamanda meydana gelen bütün olayların düzenidir. Ritim en basit biçimde kendisini nabız atışıyla kanıtlar. Yaşamamız için temel bir faktör olan kalp atışına benzer. Bu kalp atışı, müziğin düzenli bir şekilde ilerlemesi için bir temeldir. Ritim eğitimindeki amaç, çocuğa yalnızca belirli ritim kalıplarını öğretmek değildir. Bununla birlikte, çocuğun ritim duygusunu ve bedensel yeteneklerini geliştirmektir.

Cangal'a (1988:148) göre: “ Ezgi, tartım ve çok seslilik müziğin yapısını oluşturan üç öğedir. Müziğe derinlik kazandıran çokseslilik, bunların en bilimsel olanı ve evrensel müziğin en kaçınılmaz yanıdır.

Kulak Eğitimi (işitme)

Çocuğa, sesleri incelikleri-kalınlıklarıyla kavrama ve yineleme becerisi kazandırmak amacıyla yapılan eğitime “kulak eğitimi (işitme)” denir.

Kulak eğitimi, çocukta, sesleri birbirinden ayırma, müzik motifi ve cümlesini tanıma, kavrama yeteneğini geliştirir. Gelişen bu yetenekler bir beceri ve alışkanlık durumuna dönüşür. Ritim eğitimi ile işitme eğitimi birbirinden ayrı düşünülemez. Müziksel işitme eğitimi, dört aşamalı düşünülebilir:

Tek sesli

Birkaç sesli

Müzik motifleriyle

Müzik tümcesiyle

Ses Eğitimi

Akciğerlerden gelen hava, kapalı olan ses dudaklarına çarpar ve onları aralayıp geçer. Bu sırada ses dudaklarının bitişik olan kenarlarını titreştirir. İşte ses, bu titreşimlerden dolayı oluşmaktadır. Bu nedenle ses dudaklarına “ses telleri” de denilir. Gırtlaktan çıkan ses “seselim boşluğu” denilen boşluklarda oluşturduğu titreşimlerle büyür.

Sesin gürlüğüne, rengine ve yankılanışına seselim (rezonans) denir. Rezonans, baş ve göğüs boşluklarında oluşur. Baştaki rezonans boşlukları daha çok ince seslerin gelişmesine yardımcı olur. Bunlardan ağız boşluğu, sesle sözlerin birleştiği yer olarak ayrı bir önem taşır. Göğüs boşlukları ise özel olarak kalın seslerin gelişmesine ve gürleşmesine yardımcı olur. Ses çıkarmaya yarayan organlar, gırtlak ve kıkırdaklardır.

a) Gırtlak: Soluk borusunun en üst parçasıdır. Dokusu, esnek kıkırdaklardan oluşmuştur. Gırtlakın çevresi, ince sesli insanlarda dar, kalın sesli insanlarda daha geniştir.

b) Kıkırdaklar: Sesin oluşmasına yarayan dört kıkırdak vardır. Bunlar yüzüksü, kalkansı, ibriksi ve armutsu kıkırdaklardır. Bunlardan başka, gırtlak içinde sesin oluşumuna yarayan ses yarığı ve dudakları bulunur (Öztürk vd. , 2008:54).

2. KONSERVATUVARLAR

2547 sayılı YÖK Kanunu'na göre konservatuvarlar “Müzik ve Sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir yükseköğretim kurumudur” (YÖK, 2006:16). Konservatuvarlar “Müzik sanatında kuramdan (teoriden) yaratmaya (bestelemeye) ve

uygulamaya (seslendirmeye) uzanan bilgi ve becerileri kazandıran okul” olarak tanımlanır. (Say, 2002:302).

Müzik, opera, tiyatro ve bale öğretiminin yapıldığı okullara konservatuvar denir. Devlet Konservatuvarları ülkemizin gereksinim duyduğu müzik, opera ve bale sanatçılarının yetişmesini sağlayarak başta devlet senfoni orkestralarımıza ve devlet opera ve balelerimize sanatçı yetiştirmeyi amaçlayan eğitim kurumlarının adıdır. Öğretim süresi sanat dallarına göre değişmekte olan konservatuvarlarımızda Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar, Gitar, Piyano ve Arp, Yaylı Çalgılar, Bale 3 (lise) + 4 (lisans); Kompozisyon ve Orkestra Şefliği, Opera, Piyano Onarımı-Yapımı; 1 (hazırlık) + 4 (lisans) olup bazı konservatuvarlarda bu eğitim süreci değişiklik göstermektedir. Devlet Konservatuvarlarında dersler bireysel ve toplu dersler olarak ikiye ayrılır. Tüm çalgı ve şan dersleri bireysel, diğer öğrenim sürecindeki dersler ise toplu halde yapılmaktadır. Devlet Konservatuvarında Piyano ve Arp, Yaylı Çalgılar (Keman Viyola, Viyolonsel, Kontrabas), Üflemeli (Flüt, Obua, Klarinet, Fagot, Korno, Trompet, Trombon) ve Vurmalı Çalgılar, Şan, Bale, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği, Piyano Yapım ve Onarımı dallarında öğrenci yetiştirilmektedir. Devlet Konservatuvarının kabul sınavlarına alınacak öğrencilerin şu nitelikleri taşınması gerekmektedir. Müzik Bölümü’ne, fizik yapısı çalgının yapısıyla uyumlu; Opera Anasanat Dalı’na, yeterli ve nitelikli bir sese sahip olma; Bale Anasanat Dalı’na kas ve kemik yapısı uygun, müzikal duyuşu yüksek; Piyano Onarım ve Yapımı’na, el becerisi yüksek; Kompozisyon Anasanat Dalı’na ise müzikal yeteneğe sahip ve de besteciliğe yatkın olma nitelikleri aranmaktadır. (www.deu.edu.tr, 2011).

Ülkemizde Korno Eğitimi Verilen Konservatuvarlar Şunlardır:

- Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı
- Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
- Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
- Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
- Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı
- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
- Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

3. ÜFLEMELİ ÇALGILAR VE KORNO

3.1. ÜFLEMELİ ÇALGILAR

Nefesli çalgılar, üflemeli çalgılar olarak da bilinip, içindeki havanın titreşmesiyle sesin olduğu çalgıların ortak adıdır. Nefesli çalgılar, Batı Müziği'nde orkestranın ikinci çalgılar bölümünde yer alır ve genelde iki ye ayrılırlar.

Tahta üflemeliler

Bakır üflemeliler

Tahta Üflemeli Çalgılar:

Flüt

Klarnet

Obua

Fagot

Bakır Üflemeli Çalgılar:

Trompet

Trombon

Korno

Tuba

Üflemeli çalgılar, müzik aletlerinin en eski örneklerindedir. Kökeni, eskiçağlarda işaretleme amacıyla kullanılan ilkel aletlere dayanır. İnsanlar daha

tarix öncesi çağlarda içi boş karnışları, hayvan kemiklerini ya da boynuzları üfleyerek ses çıkarmayı, zamanla müzik yapmayı öğrendiler.

Üflemeli çalgılar, başlangıçtan bu yana geçirdiği değişiklikler ve yenilikler sonucunda bugünkü biçimine kavuştu ve modern orkestraların önemli bir üyesi durumuna geldi. Üflemeli çalgılar, tahta üflemeli ve bakır üflemeli çalgılar olmak üzere kabaca iki gruba ayrılır. Klarnet, flüt ve obua aileleri tahta üflemeli çalgılar grubuna girer. Flüt ve klarnetin metal alaşımından yapılmış olanları da vardır. Borazan, trompet, trombon ve tuba aileleri bakır üflemeliler grubuna girer ve hepsi metal alaşımından yapılır.

3.2.ÜFLEMELİ ÇALGILARDA SESİN OLUŞMASI

Herhangi bir nesneden ses elde etmek için, o nesnede bir titreşim oluşturmak gerekir. Örneğin, davul bir tokmakla ya da çubukla vurularak, keman teli yayı sürterek ya da parmakla çekerek titreştirilir. Üflemeli çalgılar, temel olarak içi boş, silindirik biçimli bir gövdeden oluşur. Ağızlık bölümünden üflendiğinde gövdenin içindeki hava sütununun titreşmesiyle ses elde edilir.

3.3. DEĞİŞİK NOTALARIN ELDE EDİLMESİ

Titreşen hava sütununun uzunluğu, aletin gövdesini oluşturan borunun uzunluğuna bağlıdır. Titreşimler, kısa bir hava sütununda çok daha hızlı yol alır. Sesin perdesi, yani sesin pesliği ya da tizliği titreşimlerinin hızına bağlı olduğundan, kısa gövdeli, dolayısıyla içinde daha az hava bulunan bir üflemeli çalgının sesi, uzun gövdeli çalgıların sesinden daha tizdir.

Her aletin, gövde uzunluğuna göre değişen kendine özgü bir ses perdesi ve belirli bir ses aralığı vardır. Özellikle korno türündeki ilk üflemeli çalgılar, yalnızca belirli bir nota dizisi çıkarabiliyordu. Doğal armonikler (kısmi sesler) adı verilen bu nota dizisi portede renkli notalarla gösterilir. Doğal armonikler dizisinin notaları matematiksel olarak, aletin gövdesindeki hava sütununun tümü titreştiğinde elde edilen temel sese göre belirlenir. Öteki nota dizileri ise gövdenin içindeki hava sütununun belirli bölümlerinin titreşmesiyle oluşur. Çalan kişi hava sütununun ne

kadarının titreşeceğini, üflerken yarattığı hava basıncıyla ya da dudak gerginliğini ayarlayarak belirler. Dudaklarını gevşek tutarak yavaş üflerse pes sesler, dudaklarını gerip kuvvetle üflerse tiz sesler elde eder.

Ses aralığını geliştirmeye yönelik ikinci değişiklik 19. yüzyılda bakır üflemeli çalgılara eklenen piston düzeneği idi. Bugün kullanılan modern trompet ve kornoların ses genişliği, aslında yalnızca doğal armoniklerle sınırlı olmakla birlikte, gövdeye eklenen kıvrımlı borular ve piston düzeneği bu aletlere yeni ses olanakları sağladı.

Trompette olduğu gibi gövde üzerindeki her borunun, uzunluğuna göre değişen, kendine özgü doğal armonikleri vardır. Piston düzeneği, boruları istenilen biçimde açıp kapayarak pes seslere ulaşmayı sağlar. Değişik ses tonları elde etmek için uygulanan bir başka düzenek de trombonda olduğu gibi piston yerine gövdeye eklenen hareketli akort sürgüsüdür. Sürgü çekilip itildiğinde gövdenin boyu uzayıp kısılır ve farklı ses tonları elde edilir(www.muzikogretmenleri.biz, 2011).

3.4. BAKIR ÜFLEMELİ ÇALGILAR

Bakır üflemeli çalgılar, pirinç ve bakır alaşımından yapılan nefesli çalgılar topluluğudur. Günümüz orkestralarında önemli bir yer taşıyan bakır üflemeli çalgıları: Trompet, Trombon, Korno ve Tuba oluşturmaktadır.

Üflemeli çalgılarda ses, üç değişik biçimde oluşur. Örneğin flütte, üflenen hava üfleme deliğinin karşı tarafındaki yüzeye çarparak, borunun içindeki hava sütununda uyumlu titreşim dizileri oluşturur. Aşağı doğru tutularak çalınan blok flütün ağızlık bölümünde, gövde içinde titreşim dizileri oluşturan bir dil vardır. Trompet ya da korno gibi bakır üflemeli çalgılarda hava sütunu, aleti çalmanın soluğuna ve dudak hareketlerine bağlı olarak titreşir. Çalan kişi dudaklarını bir kamış gibi kullanarak, titreşimin gövde içindeki hava sütunu boyunca yayılmasını sağlar.

3.4.1.Korno

Korno, adını Latince ‘Cornu’ sözcüğünden alan ve ilk hali olan hayvan boynuzundan bugüne kadar geçirdiği çeşitli evrelerle gelişimini tamamlamış bakır üflemeli bir çalgıdır. İngilizcede, orijinal ismi “French Horn”dur; bu zamanla ‘horn’

olarak değişmiştir. Kornonun piston (ventil) çıkışlarından sonraki boru uzunluğunun diğer bakır çalgılara oranla iki katı uzunlukta olması, kornoyu trompet ve trombondan ayıran en önemli noktadır. Bu çalgılarda ses oluşumunun başlıca kaynağı doğal olarak nefestir.. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde ise oluşabilecek sorunlar, yanlış teknik, yanlış dudak pozisyonları, yanlış nefes teknikleri ve yanlış materyaller, eğitimle ilgili sorunlar yarabilmektedir.

Resim I: Natural Horn

Bakır üflemeli bir çalgı olan korno, eski çağlarda haberleşme amacıyla ve av borusu olarak kullanılmıştır

Kornonun gövdesini oluşturan boru, üflenen baş bölümünden alt uca doğru kıvrılarak genişler ve an biçimli kalak bölümüyle son bulur. Çağdaş kornonun boru uzunluğu yaklaşık 3,5 metredir. Salyangoz kabuğu gibi kıvrımlı, bakır borudan yapılan, üflemeli bir çalgıdır. Eski Mısır'da, Eski Roma'da ve Mezopotamya'da

boynuzdan yapılan ilk örnekleri, işaret vermek ve avcılara yol göstermek için kullanılırdı.

Çıkan sesler üfleme sırasında dudakların pozisyon biçimine göre değişir. Dudaklar gevşek bırakılırsa bas sesler, gergin tutulursa tiz sesler elde edilir..3,5 - 4 oktav ses genişliği büyük ölçüde dudak hareketleriyle elde edilir. Ayrıca değişik karakterde sesler elde etme olanağı da fazladır. Bu çalgının diğer pistonlu çalgılardan ayrılan bir başka özelliği de,sol el ile çalınır. Sağ el Pavillon (kalak) içinde, ses renklerini değiştirmek görevini görür.

Resim II: French Horn

Dudakların; kusursuz, dişlerin; düzgün ve eksiksiz (ön dişler) olması, arandıkları nitelikler arasındadır. Korno için, on beş yaşından sonra başlanabildiği gibi, bunu birkaç yaş daha uzatmak mümkündür. Başlangıçtaki çalışmaların, yarım saati geçmemesi ve gerekli yeterlik sağlandıktan sonra, bu zamanın iki katına çıkarılması uygundur. Ancak, sürekli çalışmaları; günde dört saati geçmemek ve yarımşar saat süre ile yapmak gerekir (Hoşses, 2006:3).

3.4.2. Korno'nun Repertuarı

Bu çalgı, Beethoven dönemine kadar çok önemli solo bölümlerde kullanılmamıştır. Ancak Haydn'ın korno, keman ve viyolonsel için trio su, Mozart'ın kornolu beşlisi, Beethoven'ın korno için sonatı, Spohr'un yaylılar, klarinet ve iki korno için sekizlisi, Schumann'ın korno için allegro ve adagiosu ve dört korno için concertstück'ü ,Brahms'ın korno keman ve piyano için triosu, Strauss'un korno konçertosu, korno literatürünün başlıca eserleri arasındadır. (Müzik Ansiklopedisi, 1985:747)

Resim III: Korno'nun Ses Dizisi Genişliği

(a. Kalın bölüm b. Orta bölüm c. İnce bölüm)

3.4.3. Korno'nun Gelişimi

Korno, av gezilerinden orkestraya ilk kez getirildiği zaman, keman ve obua gruplarına pek uyamayacağı görüşüyle "kaba bir çalgı" sayılmıştır. J.S Bach' ın 1721' de Brandenburg Concertosu' na iki korno eklenmesiyle bu çalgı kendini kabul ettirmiş ve orkestradaki yerini almıştır. Fa korno'nun, orta Do' nun üç oktav aşağısındaki Si' den orta Do' nun üstünde ikinci oktav Fa' ya kadar ses genişliği vardır. Kalın ve ince tonları çıkartma işi, dudak, ağız ve dil bakımından çok farklıdır.

Genellikle tiz sesleri birinci ve üçüncü, ortadan aşağı sesleri de orkestradaki öteki diğer kornocu çalar, böylece günümüz orkestralarında dört korno bulundurma zorunluluğu vardır. İcracılar iyi korno çalabilmek için, dudaklarını kendi ses alanlarına göre alıştıırırlar. Genellikle orkestranın teknik olarak en güç çalgısı olduğu söylenir (Müzik Ansiklopedisi, 1985:746).

J.S. Bach, Brandenburg 1 no'lu Konçertosunda Kornoyu denedi. Senfoni Orkestrasına ilk kez Mannheim kentinde alındı. On dokuzuncu yüzyılda 3 veya 4 piston takılması, yeni bir adım oldu; çalınması kolaylaştı. 1870 - 1880 yıllarına dek Orkestralarda düz Kornolar yeğ tutulmuştur.

Orta ve ince bölüm seslerinin çıkarılması kolaylaşmıştır. Kalın bölüm sesleri, özenli kullanılmalıdır. Korno, uzun seslere ve eşlik görevlerine çok elverişlidir, özellikle, ikili, üçlü ve dörtlülerde sürekli yeri oluşu, dinleyicileri sesinin çekiciliği ve duygulu etkisiyle; solo olarak etkileyişi, kıvanç verici önemli niteliklerindedir. Gerçekte, öğrenimi ve çalması çok güç bir çalgıdır. Her şeyden önce, kulak eğitimi çok iyi olan bir çalıcı gerekir.

Eski armoni kornosunda hava delikleri yoktu ve soluklu çalgılarda bulunan dil görevini çalıcı dudaklarıyla yapardı (ağızlık üzerindeki baskısını değiştirerek). 1815' te Saksonyalı Stölzel' in gerçekleştirdiği yenilikle (pistonlu bir yöntemle), diatonik ve kromatik sesler çıkarma olanağı sağlandı ve çalma güçlükleri giderilmiştir.

4. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Profesyonel müzik eğitimi veren konservatuvarlar; sanatçı, sanat eğitimcisi ve sanat bilimcisi yetiştirmeyi amaç edinen mesleki müzik eğitimi veren kurumlarımızdandır. Konservatuvarlarda verilen çalgı eğitiminin esas amacı, öğrencinin “sanatçı” olarak “sanatına hakim bir birey” olarak yetiştirilmesidir. Öğrencinin çalgısına hâkim olarak yetiştirilmesi, çalgı eğitiminin sorunlarının bilinmesi, sorunlarının giderilmesi için ortak çalışmalar yapılması, fikirlerin paylaşılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Buna göre araştırmanın problemi; “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sorunlara İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri Nelerdir?”

Alt Problemleri ise;

- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde öğrenci seçimi hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde ağızlık seçimi hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde materyal seçimleri hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde nefes kullanımı hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde fiziksel yapının önemi konusunda görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde duruş biçimleri hakkındaki görüşleri nelerdir? Olarak belirlenmiştir.

5. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de konservatuvarlarda başlangıç düzeyi korno eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları genel sorunları, farklı eğitimcilerin görüşleriyle ortaya koymaktır.

6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Araştırma, konusu ve içeriği bakımından;

- Başlangıç düzeyi korno eğitimi alan öğrencilerin eğitim süreçleri süresince karşılaştıkları sorunların belirlenmesi, doğru materyalleri ve repertuarı kullanabilmeleri, ilerleyen dönemdeki eğitim hayatına doğru bir şekilde hazırlanabilmeleri için eğitimcilerin tutum ve davranışlarının belirlenmesi,
- Hem benzeri çalışmalara ışık tutup kaynak teşkil etmesi hem de yeni sanatsal çalışmalara yön verebilecek olması açısından önem taşımaktadır.

ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI

Türkiye’de başlangıç düzeyi korno eğitimine yönelik yapılan bu çalışmaya katılanların, ankete gönüllülük esasına dayalı olarak dürüstçe cevap verdikleri, yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırma için uygun veri toplama yöntemi olduğu sayıltılarından hareket edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma;

- Altıncı ve sekizinci sınıf korno eğitimi veren konservatuvarlar ile,
- Altıncı ve sekizinci sınıfta korno eğitimi alan öğrenciler ile,
- Altıncı ve yedinci sınıfta korno eğitimi veren eğitimciler ile,
- Araştırmaya ilişkin dolaylı ve doğrudan ilgili tez, makale, bildiri, seminer her türlü yazılı, görsel kaynaklar ile,
- Araştırmacının maddi olanakları ile,
- 2010-2011 eğitim ve öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ile verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasına ilişkin açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırma, genel çerçevesi, amacı ve yöntemi bakımından durum tespiti için tarama modelini esas alan nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Betimleme araştırmaları, “mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır” (Kaptan, 1989:34).

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları (Karasar, 1999:77) olarak tanımlanır.

Bu çalışma, Türkiye’de bulunan konservatuvarlarda başlangıç düzeyinde verilmekte olan korno eğitiminin durumunu tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmaya veri sağlamak amacıyla görüşme formu hazırlanmıştır.

Araştırma sürecinde şu esaslar gerçekleştirilmiştir.

- Konuyla ilgili bilgi ve belgelerin, ilgili araştırmaların taranması,
- Yurt içi ve dışı kaynakların belirlenmesi,

- Araştırmaya ilişkin verilerin elde edilebilmesi için görüşme formunun hazırlanması,
- Araştırmanın evren ve örnekleminin belirlenmesi,
- Korno eğitimi veren eğitimcilerin belirlenmesi,
- Eğitimcilerle ön görüşmeler yapılması ve gönüllü olarak çalışmaya katılan eğitimcilere ulaşılarak görüşme formlarının uygulanması,
- Uygulama sonucu elde edilen verilerin yazılı ortama aktarılması,
- Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması,
- Araştırmanın raporlaştırılması.

3. ARAŞTIRMANIN EVRENİ ve ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini Türkiye’de Korno eğitimi verilen konservatuvarlar oluşturmaktadır.

Örnekleme ise, Korno eğitimini yürütmekte olan ulaşılabilen eğitimcilerdir. Aşağıda verilen tabloda araştırmaya katılan eğitimcilerin, üniversitelere göre dağılımları, cinsiyetleri, akademik unvanları, korno eğitimlerindeki hizmet süreleri, mesleki eğitim durumları gösterilmiştir.

Tablo 1.Görüşme Uygulanan Korno Eğitimcilerinin Kişisel Bilgilerinin Dağılımları

DEĞİŞKENLER		N	%
Eğitimcilerin Çalıştıkları Konservatuvarlar ve Orkestralar	Mersin Devlet Konservatuvarı	1	100
	Bursa Devlet Konservatuvarı	1	100

	Eskişehir Devlet Konservatuvarı	1	0	1
	Hacettepe Devlet Konservatuvarı	1	0	1
	Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası	1	0	1
	Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası	3	0	3
	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası	2	0	2
	TOPLAM	0	100	1
Cinsiyet	Bayan	2	0	2
	Erkek	8	0	8
	TOPLAM	0	100	1
Akademik Unvan	Profesör	-		
	Doçent	-		
	Yardımcı Doçent	-		
	Öğretim Görevlisi	1		1

		0	00
	Okutman	-	
	Araştırma Görevlisi	-	
	TOPLAM	1	1
		0	00
Eğitimcilerin hizmet süreleri	1-5 Yıl	6	6
		0	
	6-11 Yıl	4	4
		0	
	11 Yıl ve Üzeri	-	
	TOPLAM	1	1
		0	00
Eğitimcilerin Eğitim Durumları	Lisans	1	1
		0	00
	Yüksek Lisans	-	-
	Doktora	-	-
	Sanatta Yeterlik	-	-
	TOPLAM	1	1
		0	00

4. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

“Veri toplama teknikleri; kavramsal model göz önünde bulundurularak yapılması kararlaştırılan araştırma türüne göre saptanır. Genel olarak kuramsal

araştırmalarda yazılı kaynaklar, uygulamalı araştırmalarda ise gözlem, soru kâğıdı ve görüşme teknikleri ağırlıklı olarak kullanılır. Tarama araştırmalarında belirli sorulara cevap bulmak ve ana kitledeki özelliklerin sıklık derecelerini saptama amacına yönelindiği için, veri toplama aracı temel bir takım sorular çerçevesinde oluşturulur”(Gökçe, 2004;74).

Araştırmaya ilişkin veri toplayabilmek amacıyla yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Karasar görüşmeyi; “sözlü iletişim yoluyla veri toplama (soruşturma) tekniği”(1994;65) olarak tanımlarken, Ekiz ise görüşme yöntemini, özellikle sosyal bilim araştırmacılarının kullandığını belirtir (2003;62).

Yapılandırılmış görüşme formunda, 8 soru yer almıştır.

2010-2011 eğitim öğretim yılında Korno eğitimi verilen konservatuvarlardaki bu dersi yürüten, ulaşılabilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen eğitimcilere yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

Görüşmeler formunun uygulanması, araştırmacının maddi olanakları da göz önünde bulundurularak; telefonla, İnternet aracılığıyla yapılmıştır.

5. VERİLERİN İŞLENMESİ

Verilerin çözümlenmesinde, betimsel çözümlene yöntemi kullanılmıştır. Yapılan görüşmeler, yazılı metin olarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, alt problemlerin sırasına uygun olarak korno eğitimcilerinin başlangıç düzeyi korno eğitimine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

3.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUMU

Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde öğrenci seçimi hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanmasında katılımcılara “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Öğrenci Seçerken Dikkat Ettiğiniz Özel Kriterler Var Mıdır? Lütfen açıklayınız. Sorusu yöneltilmiş ve şu veriler elde edilmiştir.

K.1. Öncelikle, çocuğun çalışmasına engel olacak herhangi bir fiziki sorunu olmaması; diş, dudak ve çene yapısının enstrümana uygun olmasına dikkat

ederim. Çünkü, bu kriterlere uygun olmayan bir öğrencinin öğrenim ve daha sonraki yaşamında büyük problemler çıkabilir.

K.2. Korno, yaklaşık dört oktav ses aralığına sahip olan bir enstrüman olmasına karşın sadece üç perdeye sahiptir. Dolayısıyla her perdeden birden fazla ses elde edilmektedir. Bir perdeden elde edilmesi gereken sese hatasız ulaşmak için sesi çalmadan önce mutlaka duymak gerekir. Bu yüzden korno çalmaya aday olan öğrenciler arasından mutlaka konservatuvar giriş sınavında ilk iki aşama olan kulak ve ritim sınavlarından en yüksek notu alan öğrencileri tercih ederim. İkinci olarak fiziksel yapısının bu enstrümana uygun olması gerekir. Dudaklarının ilerleyen çalışma aşamalarında meme yapmaya müsait yapıda olmaması gerekir aksi halde dudaktaki bu meme ağızlık içine hava akımını engelleyebilir. Bu durum ilerleyen yıllarda çalgıcıya çok büyük problemler yaşatır. Bunların yanı sıra, aday öğrencinin dişlerinin muntazam olması gerekir. Ortodonti dilinde dişlerin çapraşık ya da çenenin örtülü kapanmaması lazımdır. Dişlerin çapraşık olması yine ilerleyen yıllarda dudakları kesip yaralayabileceği gibi, çenenin örtülü kapanması nefesli enstrümana olan korno için en önemli prensiplerden hava akımının devamlılığını engelleyecektir. Son olarak seçilecek öğrencilerin on bir-on dört yaş aralığında olması tercih edilmelidir ki, eğitime uzun yıllar zaman ayrılabilsin.

K.3. Seçilecek öğrencinin dudak yapısı, dişlerinin düzgünlüğü ve fiziki yapısının uygunluğuna dikkat edilmelidir. Bunlara uygun özelliklere sahip olmayan öğrenciler ileriki eğitim sürecinde çalma konusunda problemlerle karşılaşabilirler.

K.4. Seçilecek öğrencinin dudak, diş, el ve kollarında fiziksel olarak korno çalmasına engel oluşturacak durumların bulunmaması gerekmektedir.

K.5.Korno eğitiminin temeli enstrümana karşı olan yatkınlık ile başlar ve bu yatkınlık öğrencinin daha hızlı ve hatta daha sorunsuz gelişebilmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla bu süreçte belirli bazı kriterler gerekmektedir. Birincisi, her enstrümanda olduğu gibi öğrencinin kulağının müziğe karşı olan duyarlılığıdır. Çünkü müzikal duyarlılık gelişme sürecinde kişinin daha süratli ve daha sağlıklı bir şekilde gelişmesini sağlar. İkinci olarak ise, öğrencinin dudak, diş ve çene yapısının (nefesli bir enstrüman olmasından dolayı) kornoya uygun olmasıdır.

K.6. Başlangıç düzeyi korno eğitimine öğrenci seçerken dikkat edilecek hususlar, dudak ve diş yapısı en önemli kriterlerdir. Dişlerinin düzgünlüğü alt ve üst çene yapısının düzgünlüğüne dikkat edilmelidir. Dudakların kornoya uygun yani çok fazla etli ve kalın olmamasına özen gösteririm.

K.7. Öğrencinin ağız, diş ve çene yapısı en önem verilen kriterlerdir. Kornoyu taşıyabilecek güçte olmalıdır. Fiziki bir sorunu olmamalıdır.

K.8. Başlangıç düzeyi korno eğitimine öğrenci seçerken dikkat edilecek en önemli nokta; öğrencinin ağız, diş ve dudak yapısının önemidir. Dişlerinde ve çene yapısında herhangi bir sorun (dişlerin çarpık ve çenede kayma) olması öğrencinin ilerleyen zamanlarda enstrüman çalmasında sorun oluşturabilecek fiziki bir yapıdır. Alım sınavlarında bu fiziki olaylara dikkat edilmesi öğrenci ve eğitimci için bir avantaj sağlayabilir.

K.9. Başlangıç düzeyi korno eğitimine öğrenci seçerken en önemli olan unsur, kişinin ağız ve dudak yapısıdır. Hâkimiyetin sağlanmasında dudak ve ağız içi hareket gerekmektedir. Bunların yanında en önemli olan hareket, diyaframın doğru şekilde kullanılmasıdır.

K.10. Alınacak öğrencinin ilk olarak dudak ve diş yapısı incelenir şayet uygun görülürse kabul edilir.

Eğitimciler, başlangıç düzeyi korno eğitiminde öğrenci seçimi hakkında; çocuğun fiziğinin çalgıya uygun olması, diş, dudak, çene ve kol yapısının uygun olması, konservatuvara giriş sınavlarının önemli aşamalarından olan kulak ve ritim algılama sınavlarından en yüksek notu alan öğrencilerin tercih edilmesi, 11-14 yaş grubunda korno eğitimine başlatılması ve müzikal duyarlılığı olan öğrencilerin tercih edilmesi gerektiği yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Eğitimcilerin korno eğitimine başlangıçta fiziki yapı özelliklerine yönelik konularda fikir birliği içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Sadece bir eğitimci, kol yapısının da önemli olduğu hususunda düşüncesini iletmiştir. Bu durumu konservatuvarlarda verilmekte olan korno eğitimi için belirli beklentilerin olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUMU

Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde ağızlık seçimi hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanmasında eğitimcilere “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitim Sürecinde Ağızlık Seçerken Dikkat Ettiğiniz Özellikler Var Mıdır? Varsa Lütfen Belirtiniz” sorusu yöneltmiş ve şu verilere ulaşılmıştır.

K.1. Kişinin dudak yapısına göre ve de yolladığı havaya göre ağızlık seçilmelidir. Ağızlık seçerken, kişinin pozisyonun en rahat olduğu, seslerinin en parlak çıktığı ve dudaklarının hareket açısından en uygun ağızlık denenerek seçilmelidir.

K.2. Tabi ki vardır. Şöyle ki; öğrencinin dudaklarına en uygun ağızlığı seçmek gerekir. Uygun olmayan bir ağızlık seçiminde; örneğin çok ince kenarlı bir ağızlık uzun süreli çalışmalarda öğrencinin dudaklarına zarar verebilir. Dudağına uygun olmayan kalın ve büyük bir ağızlıkta ise, kondüsyon sorunu ve tıkanıklık, nefes yetersizliği sorunu yaşayabilir.

K.3. Başlangıç düzeyinde ilk bir yıl standart ağızlıklar kullanılmalıdır “Alexander 8 veya 8m” Öğrencinin teknik, pozisyon, duruş ve seslerle tanıştığı ilk sene sesleri en kolay elde edebileceği ağızlıklar bunlardır. Daha sonraki yıllarda öğrencinin fiziksel yapısı, dudağın kalınlığı ve çapı, çaldığı enstrümanın modeli gibi etkenler göz önüne alınarak en uygun çapta ve derinlikte ağızlık kullanılır.

K.4. Eğitim sürecine başlayacak olan öğrencinin diş ve dudak yapısına en uygun ağızlık seçilmelidir. Başlangıç için öğrencinin zorlanmayacağı ve rahat hava yollaya bileceği bir ağızlık önerilmelidir.

K.5. Öncelikle öğrencinin fiziksel durumuna uygun, yani dudak ve diş yapısına uygun bir ağızlık seçimi yapılır. Seçilen ağızlık, enstrüman için kendini rahat hissettiği, rahat ses çıkarabildiği bir ağızlık olmalıdır.

K.6. Daima korno ve bakir üflemeli çalgılarda ağızlık, çalıcının fiziksel ihtiyacına göre, ölçüler dahilinde verilmelidir. Ağızlık, enstrüman ile aradaki en önemli araçtır. Kısacası, tonun oluştuğu ve sesin ilk başladığı yerdir, Dolayısı ile

gereğinden fazla veya az ölçüde olan ağızlık, pozisyonun sağlıklı bir biçimde gelişmemesini ve hatta bazı problemlerin enstrümana başlar başlamaz kalıcı hale gelmesini sağlayabilir.

K.7. İlk eğitime başlayacak olan öğrenciye, ağızlığın dudakla temas eden kısmının orta kalınlıkta olmasına dikkat ederim. Çünkü çok ince kenarlı ağızlık, yeni başlayacak öğrencinin dudaklarını kesebilir, kalın kenarlı ağızlık ise, hava akışını zorlaştırabilir. Bu nedenle öğrenciye uygun, orta kalınlıkta bir ağızlık tercih ederim.

K.8. Öğrencinin dudak yapısı ve dudağına göre ağızlığın derinliği, genişliği, öğrencinin ağızlık üzerindeki hava yolları, rahatlığı ve parlak ses çıkarabilmesi ağızlık seçiminde en önemli olan unsurlardır.

K.9. Başlangıç düzeyi korno öğrencisine verilecek ağızlığın, dudağa uygun ve rahat hava yollayabileceği ebatlarda olması gerekmektedir. Aksi takdirde öğrenciyi zorlayacağı gibi değişik sorunlarda oluşturabilir. Ve bu seçim öğrenci üzerinde değişik ağızlıklar deneyerek uygulanmalıdır ki en uygun ağızlık seçilebilsin.

K.10. Ağızlık seçiminde en ön planda olan öğrencinin verim alabileceği, zorlanmadan çalabileceği doğru materyali seçmektir. Buda hali hazırda bulunan ağızlıkların ölçüleridir. Nihayetinde her ağızlık birbirinden farklı özelliklere sahip olup çalıcı için en uygun ölçüleri bulmak gerekir.

Eğitmciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde ağızlık seçimi konusunda; öğrencinin dudak yapısına, yolladığı havaya göre seçilmesi, ilk iki yıl standart ağızlıkların kullanılması gerektiği, enstrümanın modeline dikkat edilmesi gerektiği, ağzın dudakla temas eden kısmının orta kalınlıkta olması gerektiği, öğrenciye göre ağızlık ölçülerine dikkat edilmesi gerektiği hususları üzerinde durmuşlardır.

Eğitmcilerin ağızlık seçiminde titiz davrandıkları, enstrümandaki başarıda ağızlık seçiminin önemli olduğu, öğrenciye ve enstrümana göre ağızlıkların seçilmesi gerektiği ve ders başarısında ağızlık seçiminin önemli olduğu konusunda fikir birliğine vardıkları söylenebilir.

3.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUMLAR

Eğitmcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde materyal seçimleri hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanmasında eğitimcilere “Bir Eğitimci Olarak, Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Materyal Seçerken Hangi Noktalara Dikkat Edersiniz? Lütfen Açıklayınız” sorusu yöneltilmiş ve şu veriler elde edilmiştir.

K.1. Öncelikle yeni başlayan bir öğrenciye uzun sesler üfletilir. Çünkü; o sesi nasıl üfleyeceğini, sağlıklı ve düzgün bir entonasyonla üflemeyi öğrenir. Uzun seslerden sonra gamlar, arpejler, bağlı ve dilli olarak çalıştırılmalı. Uygun etüdler seçilerek yavaş yavaş çalışma temposunu arttırmalı.

K.2. Başlangıç düzeyi bütün enstrümanlar da önemli olduğu gibi kornoda da en önemli eğitim dönemidir. Bu dönem öğrencinin bütün müzik yaşamının temelini oluşturacaktır bu yüzden öğrencide, eğitimde çok titiz olmalıdır. Bence bu dönemdeki en büyük zorluk, öğrencinin oyun çağında olmasıdır ve yaşı gereği eğitiminde bu sürecin önemini farkında olmamasıdır. Tüm bunları göz önünde bulundurunca başlangıç düzeyi korno eğitiminde ton kalitesi, seslerin stabilitesi, legato ve dilli çalışmaları bünyesinde içeren, fakat öğrenciyi sıkmayan materyaller seçilmelidir. Müzikal etütler, içine teknik çalışmalar gizli piyano eşlikli parçalar.

K.3. Öğrencinin doğru sesleri ve tonu elde edebilmesi için, İlk korno eğitimine uzun sesler, egzersizler ve gam kitapları ile çalıştırılmalıdır. İlerleyen eğitim süresince seviyeler artırılarak egzersiz ve etüt kitapları ile bu çalışmalar beslenmelidir. Her seviyede farklı etüt kitapları sonatlar ve konçertolar ile öğrencinin gelişimi sağlanmalıdır.

K.4. Başlangıç düzeyi için öncelikle materyalden önce temel olan ağızlık ve dudak pozisyonunun doğru bir şekilde oturtulması, doğru, rahat ve temiz ses çıkartılması önemlidir; tüm bu altyapı sağlandıktan sonra öğrencinin durumuna göre materyal seçimi yapılır.

K.5. Başlangıç olarak korno eğitiminde çalıcıyı teknik ve müzikal olarak çalış yapısını bozmayacak ve ısınma çalışmalarındaki çalma prensibini

değiştirmeden çalabileceği bir materyal çizelgesi takip edilmelidir ve bu çizelge çalııcı geliştikçe kontrollü bir biçimde zorlaştırılmalıdır.

K.6. Başlangıçta öğrenciye uzun sesler, legato ve staccato egzersizler, arpej ve gamlar. Natürel korno için doğuşkan sesleri kapsayan egzersizler ile başlatmayı uygun bulurum.

K.7. Öğrenci başlarken önce ağızlık içinde temiz bir titreşim elde etmelidir. Seslerde çıkan sesin parlaklığı ve sesin hakimiyeti sağlandıktan sonra gamlar ve küçük etütlerle başlanmalıdır.

K.8. Öğrenciye ilk başlarda kornonun parçaları tanıtılarak enstrümanla tanışması sağlanmalıdır. Daha sonra ise doğuşkan sesler ve uzun sesler üfletilerek enstrümanıya arasındaki hâkimiyet sağlanmalıdır. Bu çalışma dönemi zamanla ilerletilerek etüdüler ve egzersizlerle pekiştirilmelidir. Doğru bir çalışma disiplini yakalandıktan sonra ise bu çalışma stiline yenileri eklenmelidir.

K.9. Başlangıç düzeyindeki bir kişinin başlamadan önce diyaframını doğru kullanılmasına ilk başta dikkat edilmelidir. Kullandığı doğru diyafram hareketiyle kornodan parlak ve düzgün şekilde ses çıkarılarak ses üflenmelidir. Sesler düzeldikçe ve kontrol sağlandıkça gösterdiği performansa göre gamlar ve etütlerle başlanmalıdır.

K10. Verilen materyalin ne kadar verimli olduğu, öğrenci üzerindeki etkileri vs tespit edildikten sonra materyalin öğrenciyi sıkması yada verim alnamaması durumunda dikkatin ve ilginin dağılmaması için materyal değişikliği yapılabilir. Monoton çalışma düzeni öğrenciyi sıkacağı gibi gelişimini de sınırlar. Gerekli eğitimin verilebilmesi için materyal çeşitliliği şarttır.

Eğitmcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde materyal seçimlerinde uzun ses çalışmaları, gamlar, arpejler, bağlı ve dilli çalışmalar (legato ve staccato), uygun teknik ve müzikal etütler, piyano eşlikli parçalar, doğuşkan sesleri kapsayan egzersizlerin tercih edilmesi yönünde görüş belirtmişlerdir.

Bununla birlikte eğitmcilerin belirli bir metot ismi vermeyişleri, geleneksel öğretim yöntemlerini tercih edişleri dikkat çekicidir.

3.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde nefes kullanımı hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanması için eğitimcilere “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Nefes Kullanımı Hakkındaki Görüşleriniz Nelerdir? Lütfen Belirtiniz” sorusu yöneltilmiş ve şu verilere ulaşılmıştır.

K.1. Korno eğitiminde doğru nefes kullanmayı öğretmek çok önemlidir. Yanlış nefes kullanımı sorun yaratabilir. Öğrenci çalışmada doğru nefes kullanmazsa, dudaklara baskı yaparak çabuk yorulmakla beraber verimli bir çalışma elde edemez ve dudakların ezilmesine neden olur.

K.2. Öncelikle öğrenciye nefesli bir enstrüman çalmada nefesin önemi anlatılmalıdır. Hava sütununun kesilmeden devam etmesinin önemi ve diyaframın buna katkısı. Diyaframın ne olduğu, nerede bulunduğu ve ne işe yaradığı anlatılmalıdır. Öğrencilere diyafram kasını kullanmayı öğretecek çeşitli egzersizler verilmelidir.

K.3. Bence korno çalabilmek için en önemli kurallardan biri nefesi doğru kullanmaktır. Seçilen öğrenciye doğru nefes alabilmesi için nefes egzersizleri ve diyafram nefesini doğru öğretmek ve göstermemiz gerekir. İleri eğitim sürecinde rahat ve kontrollü korno çalabilmesi için gereklidir.

K.4. Enstrüman çalmaya yeni başlayan bir öğrencinin nefes kullanımı yavaş yavaş ve zamanla gelişecektir. Yapılacak olan egzersiz ve nefesi geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalarla nefes gelişimi aşamalı olarak sağlanır.

K.5. Korno sağlıklı ve sürekliliği olan bir nefes kullanımı ile çalınması gereken bir enstrümandır. Bu yüzden eğitim sürecinde çalıcıya, alt yapısını güçlendirebilmek amacı ile uzun cümleli ısınma çalışmaları etütler ve eserler verilmelidir. Bu çalışmalar yapılırken daima derin nefes alınarak cümleye başlanması önerilmelidir.

K.6. Korno eğitimindeki temel hususlardan biriside doğru nefes kullanımıdır. Diyafram kaslarını kullanarak alınıp verilen nefes, bilinen en doğru

nefes tekniğidir. Korno çalınması zor bir enstrüman olduğundan dolayı, diyafram destekli nefes kullanımı çok önemlidir. Aksi takdirde yeterli gelişim sağlanamayabilir. Zayıf ve güçsüz sesler çıkmasına sebep olabilir. Öğrencinin istenen ölçüde başarılı olabilmesi için diyafram kaslarını kullanarak uygun hava akışını sağlaması çok önemlidir.

K.7. Korno eğitiminde enstrümana hakimiyet sağlanmasında en önemli unsurda nefes kullanımınıdır. Nefes ne kadar rahat ağızdan çıkarsa ağızlık içindeki titreşim ve hakimiyet o kadar kararlı olur. daha temiz ve daha açık bir ton çıkmasını sağlar.

K.8. Başlangıç dönemindeki öğrenciye doğru nefes kullanmanın korno üzerindeki etkileri anlatılmalıdır. Daha sonra doğru nefes tekniği olan doğru nefes almak ve bu aşamadan sonra ise bu nefesi nasıl doğru bir şekilde enstrümanı üzerinde kullanacağı gösterilmelidir. Diyafram kasının genişlemesinden sonra ise daha yoğun hava kullanımı için egzersizler verilmelidir.

K.9. Kişinin doğru ve kontrollü nefes yollaması, korno üzerindeki hakimiyetini artırır ve daha az efor sarf etmesini sağlar. Nefes doğru kullanıldığı zaman ağızlığın dudaktaki baskısı daha azalır.

K10. Nefes, korno eğitimin temelidir. Eğitiminin öğrenciye temel nefes tekniklerini göstermesi şarttır. Öğrenci çalışmaya başlamadan önce gerekli nefes çalışmasını bireysel yapmalı, bu konuda kendisini eksik hissettiği takdirde eğitimcisine danışmalı eğer konu eğitimciyi aşarsa bu konuyla ilgili doktorlara yönlendirilmelidir. Aynı zamanda öğrencinin fiziken ya da madden bir sıkıntısı yoksa spor yapmaya yönlendirilmelidir.

Eğitmciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde nefes kullanımı konusunda; yanlış nefes kullanımının sorun yaratacağı, dudaklara baskı yapılarak çabuk yorulana bileceği, verimli bir çalışma elde edemeyeceği, dudakların ezilmesine neden olacağı, diyaframın önemli olduğu, diyaframın kullanılması için egzersizlerin öğretilmesi gerektiği, doğru nefes kullanımının korno çalabilme hakimiyetinde önemli olduğu, spor yapmanın doğru nefes almada önemli olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Eğitimcilerin spor yapmaya yönelik düşüncesi farklı bir öneri olarak dikkat çekicidir. Bununla birlikte ne tür bir spor yapılacağı hususunda öğrenci hazır bulunuşluğuna dikkat edilmesi gerektiği söylenebilir.

3.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde fiziksel yapının önemi konusunda görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanması için eğitimcilere “Sizce Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Fiziksel Yapının Önemi Nelerdir? Lütfen Belirtiniz” sorusu yöneltilmiş ve şu verilere ulaşılmıştır.

K.1. soruda da belirttiğim gibi fiziksel yapının da çok önemi vardır. Çünkü fiziği korno çalmaya uygun olmayan bir öğrenci, ileride pek çok sorun ile karşılaşabilir.

K.2. Katılımcı birinci alt probleme yönelik cevabına gönderme yapmıştır.

K.3. Vücut yapısının, dişlerinin ve dudaklarının kornonun uygun olması gereklidir. Çünkü rahat korno çalabilmek için bence bunlar çok önemli faktörlerdir.

K.4. Enstrüman çalmaya yeni başlayacak olan bir korno öğrencisinin fiziksel olarak belli kriterler taşıması, öğrencinin bu enstrümanı uzun yıllar çalması açısından önemlidir. Özellikle sesin oluşumu için, ön dişlerin düzgün olması, dudaklarda, meme diye tabir ettiğimiz sesin rahatça akmasına engel teşkil eden şişliğin olmaması çok önemlidir.

K.5.

K.6. Aranacak fiziksel özelliklerin başında düzgün bel omurga sistemi, iki kolun eşit uzunlukta olması, diş ve çene yapısının korno enstrümanının uyguladığı baskıyı kaldırabilecek sağlamlıkta ve düzgünlük de olması seçilecek öğrenci için en önemli faktörlerdir

K.7. Korno çalan kişinin fiziksel olarak duruşu ve seyirciye verdiği his çok önemlidir. Sağlık açısından öğrencinin özellikle ergenlik çağında dudak yapısına çok

dikkat etmelidir. Öğrencinin ergenlik çağından sonra 20'lik dişlerinin kontrolü boşlanmamalıdır. Çünkü 20'lik çıktıkça diğer dişleri de etkilemekte ve yapısını bozmaktadır.

K.8. Fiziksel yapının çok önemli bir yeri vardır. Vücudun düz ve rahat olması korno çalmak için çok önemlidir. Eğer vücut düz bir şekilde durmuyorsa farklı bölgelerimizde ağrılar oluşmakla beraber nefes akışını da engelleyebiliriz. Bu sorunları ortadan kaldırmak için çalıcıya dik durmasını ve tüm vücudunun rahat olmasını sürekli hatırlatmamız gerekir.

K.9. Kişinin korno tutuşundaki rahatlık, karşıya nasıl bir müzik yaptığını veya nasıl bir ruh halinde olduğunu anlatır. Korno çalarken ki rahatlık ve hakimiyet kişinin fiziksel görünüşüne yansır. Bu yüzden kişi düşüncelerini ve fiziksel hareketlerini müziğe doğal olarak yansıtmaktadır. Hiçbir zaman korkak ve pısrık bir hava içinde gözükmemelidir.

K10. Çalıcının fiziken dirençli bir yapıda olması tercih edilmelidir. Enstrümanın ağırlığı nedeni ile dudak pozisyonunda kayma olmaması için çalıcının enstrümana hâkimiyeti şarttır. Eğer çalıcıda dudak, diş ve direnç konularında problem olmadığı halde zayıf bünyeye sahip ise, eğitimcisinin gözleminde eğitime devam edebilir. Çalıcı için en büyük sıkıntı ergenlik çağıdır. Bu dönemlerde diş kaymaları çene yapısında değişiklik gözlenmiştir. Çalıcının bu döneminde doktor gözetimi altında olması şarttır. Aksi takdirde dişlerde yada çenede olacak değişiklikler yada kaymalar çalıcıyı olumsuz yönde etkileyecektir. Aynı zamanda yirmilik dişlerde takibe alınmalı ve zamanında müdahale edilmelidir.

Eğitimciler başlangıç düzeyi korno eğitiminde fiziksel yapının önemi konusunda; fiziksel yapının önemli olduğu, dişler ve dudakların kornonun yapısına uygun olması gerektiği, ön dişlerin düzgün olması, dudaklarda meme diye tabir edilen şişliğin olmaması, düzgün bel omurga sisteminin olması, iki kolun eşit uzunlukta olması, yirmi yaş dişlerinin kontrolünün boşlanmaması, ergenlik dönemine dikkat edilmesi, diş kayması görüldüğünde doktor gözetiminde çalışılması yönünde görüş bildirmişlerdir.

Eğitimciler; öğrenci fiziksel özelliklerinin, çalgıdaki başarıda önemli bir etken olduğu yönünde hem fikridirler.

3.6. ALTINCI ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu alt problemin yanıtlanması için eğitimcilere “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Doğru Dudak Pozisyonu Hakkındaki Görüşleriniz Nelerdir? Lütfen Açıklayınız” sorusu yöneltilmiş ve şu verilere ulaşılmıştır.

K.1. Öncelikle ağızlığın dudağa uygun olması gerekir. Doğru ağızlığı seçtikten sonra öğrenciye ağızlıksız üfleme pozisyonu aldırıp, ağızlık en uygun şekilde dudağa oturtulur. Şayet diş ve çene yapısında bir problem var ise, bu sorunlara göre uygun bir pozisyon uygulamak doğru olur.

K.2. Yapılan genellemelere göre doğru pozisyon ağızlığın tam ortada 3 te 2 sinin üst 3 de birinin alt dudakta olması yönündedir. Fakat her öğrencinin fiziksel yapısının değişik olması nedeni ile istisnalar olabilir. Her şartta değişmemesi gereken en önemli kısım çenenin stabil durması ve aşağı çekilmesidir.

K.3. Öğrencinin dudaklarına baskı yapmadan doğru ve rahat havayı gönderebildiği en uygun pozisyon seçilmelidir.

K.4. Doğru dudak pozisyonu kişiden kişiye farklılıklar gösterebilir; 1/1 (ağızlığın yarısı alt dudakta, yarısı üst dudakta) , olarak çalanlar olduğu gibi en yaygın olarak bilinen ve kanıtlanan şekil ağızlığın 2/3’si üst dudak, 1/3’i alt dudakta olarak yerleştirildiği pozisyonudur.

K.5. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu önemlidir. Çünkü çalıcının enstrümana göndereceği basınçlı havanın sağlıklı bir şekilde akması amacı ile doğru dudak pozisyonu es geçilmeden üzerinde durulmalıdır.

K.6. Ağızlığın alt kenarı, alt dudak çizgisinin üst kısmına gelebilecek şekilde pozisyon uygulandıktan sonra doğru hava akışı sağlanabilecek şekilde üst dudak da alt dudağa paralel bir şekilde konumlandırılır. Ağız kasları her iki yana olmak üzere gergin ve tebessüm edecek şekilde pozisyon alınır.

K.7. Öğrencinin dudak yapısına göre en doğru yer bulunmalıdır. Öğrencinin dudak pozisyonunda ağızlık ölçüleri de çok önemlidir. Ağızlık iki dudağın en rahat titreşebilecek şekilde kullanılması gerekmektedir. Çene alt tarafa doğru hafiften gergin, dudaklar rahat hava gönderecek şekilde açık olmalıdır.

K.8. Ağızlığı öğrenciye uyguladığımız da iki dudağın rahat titreşebileceği şekilde ve alt çeneyi hafif alta doğru çekerek pozisyon uygulanmalıdır. Havanın akışı hiçbir şekilde kesilmeyecek rahatlıkta ve kontrollü bir pozisyon olması gerekmektedir.

K.9. Kişinin dudaklarındaki titreşime göre ağızlığın en uygun yeri bulmasıdır. Çene öne doğru, alt dudak hafif gergin ve iki dudak arasında kontrollü bir titreşim olmalıdır. Alt ve üst dudak ağızlığın tam ortaya doğru üfleyecek şekilde eşit olması gerekmektedir.

K10. Dudak pozisyonu çalıcının diş ve dudak yapısına göre seçilmelidir. Zaman içinde çalıcı üzerinde fizyolojik değişiklikler olabilir, eğitimci tarafından gerek görüldüğü takdirde değiştirilmesi uygundur. Başlangıçta gösterilen pozisyon çalıcı için mutlak doğru olmalıdır. Sonraki dönemlerde çıkacak küçük bir sorun çalıcı üzerinde olumsuz etkiler yaratacak ve yeni bir pozisyona uyum sağlaması zaman alacaktır. Bu da eğitim sürecinde sıkıntılar ve gerilikler yaratacağı gibi öğrencinin psikolojik yapısını da bozacaktır. Doğru pozisyon gösterildikten sonra muhakkak takip edilmeli ve öğrenci ayna karşısında çalışmaya teşvik edilmelidir. Pozisyon çalışmalarında ayna şarttır.

Eğitimciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu hakkında; ağızlığın dudağa uygun olması, çenenin stabil durması ve aşağıya çekilmesi, öğrencinin dudaklarına baskı yapmadan doğru ve rahat havayı gönderebildiği uygun pozisyon seçmesi, ağızlığın 3/2'sinin üst, 3/1'inin alt dudağa yerleştirilmesi, gergin olunmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

Eğitimcilerin dudak yapısına önem verdikleri, benzer öğretim yöntem ve tekniklerini uyguladıkları söylenebilir.

3.7. YEDİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUMLAR

Eğitmcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde duruş biçimleri hakkındaki görüşleri nelerdir? Olarak belirlenmiştir.

Bu alt problemin yanıtlanması için “Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sizce Doğru Duruş Pozisyonunun Önemi Nedir? Lütfen Açıklayınız” sorusu yöneltilmiş ve şu verilere ulaşılmıştır.

K.1. İlerleyen dönemlerde şekil bozukluklarına neden olmaması için boyun, sırt, omurga ve bel yapısının düzgün olmasına dikkat edilmelidir

K.2. Bilinen doğru duruş; ayakların omuz hizasında açık, sol ayağın önde, dirseklerin karşıdan bakıldığında üçken omuzlara açıda durması ve öğrencinin dik durmasıdır. Bunların dışında insan bedeninde bütün kaslar sinirler ve eklemler birbirine zincirleme bağlı olduğundan tüm eklemlerin ve kasların serbest rahat olmasına dikkat edilmelidir. Öğrenci çalar pozisyondayken kollarını kasmamalıdır, hareket ettirebilmelidir. Nefes alırken dizlerini biraz kırması bu esnekliği sağlamasına yardımcı olabilir. Aksi halde gergin bir duruşla öğrenci daha çalma eyleminin başlangıcı ve en önemli kısmı olan tam kapasite nefes alma sürecini bile tamamlayamayacaktır.

K.3. Yanıtlamadı.

K.4. Doğru duruş, enstrümanın tutuşu, doğru nefes alınması, doğru ve kolay ses çıkartılması, uzun ömürlü ve sağlıklı bir enstrümanlık hayatı için çok önemli bir faktördür.

K.5. Korno eğitiminin başlangıcında duruş pozisyonu doğru bir şekilde oturtulmalıdır, çalıcının havayı sağlıklı ve akıcı bir şekilde enstrümanına gönderebilmesi amacı ile öncelikle çalıcı dik durmalı ve başının dik bir konumda olması sağlanmalıdır. İkinci olarak vücuttaki kasılmalar engellenmelidir. Dizler hafifçe kırık kollar ise rahat bir şekilde enstrüman tutulmalıdır ve son olarak ise, hava akımının önünde bir engel olmaması amacı ile dudaklar ve dişler arasındaki mesafeler iyi gözlemlenmelidir. Bunlar doğru duruş ve tutuş pozisyonu için önemli unsurlardır.

K.6. Öğrencinin korno çalarken boyun, sırt ve bel yapısının düzgün durmasına dikkat ederim. İleri dönemlerde kalıcı şekil bozukluklarına sebep olmaması için doğru vücut pozisyonunu uygulamak gerekir.

K.7. Korno çalarken rahat olunan en iyi pozisyon alınmalıdır. Öğrencinin müzik yaparken rahatlığını engelleyecek abartı hareketlerden kaçınılmalıdır. Ayaklar hafiften yanlara açık, kollarda kasılmayacak şekilde biraz geniş ve rahat bırakılmalıdır.

K.8. İleriki zamanlarda sakatlık oluşturmayacak mesleki zorluklarla karşılaştırmayacak bir duruş gösterilmelidir. Bacaklar hafif kırık ve kollar yanlara doğru bırakılmalıdır.

K.9. Kişinin müzik yaparken en rahat hareket edebilecek şekilde durması gerekmektedir. Bacaklar hafif yanlara açık, kollarında hafiften iki yana açık olması gerekmekte ve vücudun düz olması rahatlatıcıdır.

K.10. Çalıcının doğru çalabilmesi için duruş önemlidir. Öğrenci enstrümanın ağırlığından dolayı fark etmeden duruş düzenini bozabilir. Nefes kullanımı içinde doğru duruş şarttır. Eğitimci takibinde olmalıdır. Sadece çalıcılık anlamında değil görsel olarak da sahne duruşları selamlamaların çalıcıya öğretilmesi gerekir.

Eğitmciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde duruş biçimlerine yönelik şu görüşler üzerinde durmuşlardır. Boyun, sırt, omurga ve bel yapısının düzgün olmasına dikkat edilmelidir, tüm eklemlerin ve kasların serbest rahat olmasına dikkat edilmelidir, dik durmalı ve basının dik bir konumda olması sağlanmalıdır, abartılı hareketlerden kaçınılmalıdır.

Eğitmcilerin benzer görüşlerde olduğu ve çalgı başlangıcında benzer yöntemleri uyguladıkları söylenebilir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde; bulgular ve yorumlar bölümünde ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar ışığında geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırma genel olarak, Devlet Konservatuvarları ve senfoni orkestralarında görev yapan ve korno eğitimcilerinin başlangıç düzeyi korno eğitimine yönelik düşüncelerinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilmiştir.

Araştırma için yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve araştırmaya, istekli 10 korno eğitimcisine bu görüşme formu uygulanmıştır. Veriler nitel araştırma yöntemlerine uygun olarak aynen aktarılmış ve yorumlanmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin elde edilen verilerin sonuçlarına göre eğitimcilerin; başlangıç düzeyi korno eğitiminde öğrenci seçimi hakkında; çocuğun fiziğinin çalgıya uygun olması, diş, dudak, çene ve kol yapısının uygun olması, konservatuvara giriş sınavlarında önemli aşamalarından kulak ve ritim algılama sınavlarından en yüksek notu alan öğrencilerin tercih edilmesi, 11-14 yaş grubunda

korno eğitimine başlatılması ve müzikal duyarlılığı olan öğrencilerin tercih edilmesi gerektiği yönünde görüş bildirdikleri anlaşılmıştır. Eğitimcilerin korno eğitimine başlangıçta fiziki yapı özelliklerine yönelik konularda fikir birliği içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Sadece bir eğitimci kol yapısının da önemli olduğu hususunda düşüncesini iletmiştir. Bu durumun, konservatuvarlarda verilmekte olan korno eğitimi için belirli beklentilerin olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

İkinci alt probleme yönelik edilen bulgulara göre; Eğitimciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde ağızlık seçimi konusunda; öğrencinin dudak yapısına, yolladığı havaya göre seçilmesi, ilk iki yıl standart ağızlıkların kullanılması gerektiği, enstrümanın modeline dikkat edilmesi gerektiği, ağzın dudakla temas eden kısmının orta kalınlıkta olması gerektiği, öğrenciye göre ağızlık ölçülerine dikkat edilmesi gerektiği hususları üzerinde durmuşlardır. Eğitimcilerin ağızlık seçiminde titiz davrandıkları, enstrümandaki başarıda ağızlık seçiminin önemli olduğu, öğrenciye ve enstrümana göre ağızlıkların seçilmesi gerektiği ve ders başarısında ağızlık seçiminin önemli olduğu konusunda fikir birliğine vardıkları söylenebilir.

Üçüncü alt probleme yönelik bulgulara göre; Eğitimcilerin başlangıç düzeyi korno eğitiminde materyal seçimlerinde uzun ses çalışmaları, gamlar, arpejler, bağlı ve dilli çalışmalar (legato ve staccato), uygun teknik ve müzikal etütler, piyano eşlikli parçalar, doğuşkan sesleri kapsayan egzersizlerin tercih edilmesi yönünde görüş belirtmişlerdir. Bununla birlikte eğitimcilerin belirli bir metot ismi vermeyişleri, geleneksel öğretim yöntemlerini tercih edişleri dikkat çekicidir.

Dördüncü alt probleme yönelik bulgulara göre eğitimciler; başlangıç düzeyi korno eğitiminde nefes kullanımı konusunda; yanlış nefes kullanımının sorun yaratacağı, dudaklara baskı yapılarak çabuk yorulana bileceği, verimli bir çalışma elde edemeyeceği, dudakların ezilmesine neden olacağı, diyaframın önemli olduğu, diyaframın kullanılması için egzersizlerin öğretilmesi gerektiği, doğru nefes kullanımının korno çalabilme hakimiyetinde önemli olduğu, spor yapmanın doğru nefes almada önemli olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Eğitimcilerin spor yapmaya yönelik düşüncesi farklı bir öneri olarak dikkat çekicidir. Bununla birlikte, ne tür bir spor yapılacağı hususunda öğrenci hazır bulunuşluğuna dikkat edilmesi gerektiği söylenebilir.

Beşinci alt probleme yönelik bulgulara göre; Eğitimciler başlangıç düzeyi korno eğitiminde fiziksel yapının önemi konusunda; fiziksel yapının önemli olduğu, dişlerin ve dudakların kornonun yapısına uygun olması gerektiği, ön dişlerin düzgün olması, dudaklarda meme diye tabir edilen şişliğin olmaması, düzgün bel omurga sisteminin olması, iki kolun eşit uzunlukta olması, yirmi yaş dişlerinin kontrolünün boşlanmaması, ergenlik dönemine dikkat edilmesi, diş kayması görüldüğünde doktor gözetiminde çalışılması yönünde görüş bildirmişlerdir. Eğitimciler; öğrenci fiziksel özelliklerinin çalgıdaki başarıda önemli bir etken olduğu yönünde hem fikridirler.

Altıncı alt probleme yönelik bulgulara göre; Eğitimciler başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu hakkında; ağızlığın dudağa uygun olması, çenenin stabil durması ve aşağıya çekilmesi, öğrencinin dudaklarına baskı yapmadan doğru ve rahat havayı gönderebildiği uygun pozisyon seçmesi, ağızlığın 3/2'sinin üst, 3/1'inin alt dudağa yerleştirilmesi, gergin olunmaması yönünde görüş bildirmişlerdir. Eğitimcilerin dudak yapısına önem verdikleri, benzer öğretim yöntem ve tekniklerini uyguladıkları söylenebilir.

Yedinci alt probleme yönelik bulgulara göre; Eğitimciler başlangıç düzeyi korno eğitiminde duruş biçimlerine yönelik şu görüşler üzerinde durmuşlardır. Boyun, sırt, omurga ve bel yapısının düzgün olmasına dikkat edilmelidir, tüm eklemlerin ve kasların serbest, rahat olmasına dikkat edilmelidir, dik durmalı ve başının dik bir konumda olması sağlanmalıdır, abartılı hareketlerden kaçınılmalıdır. Eğitimcilerin benzer görüşlerde olduğu ve çalgı başlangıcında benzer yöntemleri uyguladıkları söylenebilir.

Sonuç olarak başlangıç düzeyi korno eğitimlerine;

- Doğru ağızlık seçmelerine dikkat etmeleri,
- Doğru nefes kullanımına dikkat etmeleri,
- Dudak anatomisine ve ortodontik yapıya dikkat etmeleri,
- Doğru materyal seçimine dikkat etmeleri,

- Seçilen öğrencinin uygun fiziksel yapıya sahip olmasına dikkat etmeleri önerilir.

KAYNAKÇA

Artut, Kazım. (2006) *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Cangal, Nurhan. (1988) *Müzikte Çoksesliliğin Gereği. 1. Müzik Kongresi, Bildiriler*. Ankara: Evren Ofset.

Çelebioğlu, E. (1996) *Tarihsel Açıdan Evrensel Müziğe Giriş* İstanbul. Üçdal Neşriyat.

Ekiz, D. (2003) *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık

Farago, France. (2006) (Çev. Özcan Doğan) *Sanat*. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Finkelstein, Sidney. (2000) (Çev. M. Halim Spatar) *Müzik Neyi Anlatır*. İstanbul: Kaynak Yayınları

Gökçe, B. (2004), *Toplumsal Bilimlerde Araştırma*, Savaş Yayınları, Ankara.

Güler, A. (1997), *Eğitim Tarihi ve Sosyal Temelleri*, AİBÜ Basımevi, Bolu.

Hoşses, B. (2006), *Kornonun Tarihsel Gelişimi ve W.A. Mozart'ın K. V. 495 4 no'lu Korno Konçertosunun İncelenmesi*. (Y.L.), İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Kaplan, A. (2008) *Kültürel Müzikoloji*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Kaptan, S. (1989). *Bilimsel Araştırma Gözlem ve Teknikleri*. Tek Işık A.Ş., Ankara.

Karasar, N. (2002) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları

Kavcar, Cahit (1999: 2) *Edebiyat ve Eğitim*. Ankara: Engin Yayın Evi.

Kavcar, Cavit. (2003) *Cumhuriyet Döneminde Sanat Eğitimi*. *MEB Bilim ve Aklın Aydınlandığında Eğitim Dergisi* Sayı: 44.

Kırıçoğlu, O.T. (2002), *Sanatta Eğitim*, Görmek-Anlamak-Yaratmak (2. Baskı), Ankara, Pegem A. Yay.

Otacıoğlu, Sena Gürşen. (Mart 2007) *Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Program Geliştirmenin Önemi ve Yeri Programlandırılmış Öğretim (Dizgeli Eğitim) Modeli*. *Müzik ve Bilim Dergisi*, sayı: 7.

Öztürk, A. ve Savaş, H. ve Altunay, A. ve Kılıç, L. ve Türkan, B. ve Coşkun, N, (2008), *Müzik ve Görsel Sanatlar Öğretimi*, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları

Say, A. (2005). “*Müzik Ansiklopedisi*”, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Sun, M. (1969) *Türkiye’ nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları*. Ankara: Ajans Türk Yayınları.

Şekerkarar, K. (1985) *Tekseslilik Çokseslilik Çağrışımları*. Hürriyet Gösterisi Sanat-Edebiyat Dergisi Sayı: 58.

Uçan, A. (1994) *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Ankara.

Yalman, A. (Temmuz-Eylül 2005) *Çoksesli Bahçenin Begonvilleri. Andante Klasik Müzik Dergisi*, sayı: 7.

Yetkin, S. K. (1968) *Güzel Sanatların Eğitimdeki Yeri*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi, Sayı: 1.

YÖK (2006), *Yüksek Öğretim Mevzuatı*, Ankara, Yalın Yayıncılık

www.brasshistory.com (Erişim Tarihi: 06.05.2011)

www.classical.net (Erişim Tarihi :05.04.2011)

www.deu.edu.tr (Erişim Tarihi: 03.04.2011)

www.heartflyer.com (Erişim Tarihi: 01.02.2011)

www.hornplayer.com (Erişim Tarihi: 24.01.2011)

www.muzikogretmenleriyiz.biz (Erişim Tarihi: 09.01.2011)

EKLER

AÇIKLAMA

Bu anket “**Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sorunlara İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri**” konulu araştırmaya veri toplamak amacıyla geliştirilmiş olup, Konservatuvarlarda başlangıç düzeyi korno eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları genel sorunları, farklı eğitimcilerin görüşleriyle ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. **Başlangıç Düzeyi Korno Eğitiminde Sorunlara İlişkin Eğitimcilerin** görüşlerinin belirlenmesine yönelik bir durum tespiti yapması amaçlanan bu araştırmaya vereceğiniz cevaplar büyük bir önem taşımaktadır. Bu ankettten elde edilecek veriler başka bir amaçla kullanılmayacaktır.

1. Cinsiyetiniz: Erkek () Kadın ()

2. Unvanınız: Profesör () Doçent () Yardımcı Doçent ()
Öğretim Görevlisi () Araştırma Görevlisi () Okutman

3. Eğitim Durumunuz: Lisans () Y. Lisans () Doktora
()
Sanatta Yeterlilik ()

4. Çalışma Süreniz: 1-5 Yıl () 6-11 Yıl () 11 Yıl ve
Üzeri ()

5. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde öğrenci seçerken dikkat ettiğiniz özel kriterler var mıdır? Lütfen açıklayınız.

6. Başlangıç düzeyi korno eğitim sürecinde ağırlık seçerken dikkat ettiğiniz özellikler var mıdır? Varsa lütfen belirtiniz.

7. Bir eğitimci olarak, başlangıç düzeyi korno eğitiminde materyal seçerken hangi noktalara dikkat edersiniz? Lütfen açıklayınız.

8. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde nefes kullanımı hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Lütfen belirtiniz.

9. Sizce başlangıç düzeyi korno eğitiminde fiziksel yapının önemi nelerdir? Lütfen belirtiniz.

10. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde doğru dudak pozisyonu hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Lütfen açıklayınız.

11. Başlangıç düzeyi korno eğitiminde sizce doğru duruş pozisyonunun önemi nedir? Lütfen açıklayınız.